

Küzdelmek között

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 5Mózes 24:10-22; Példabeszédek 17-19;
János 8:1-11; 1Korinthus 13:5-7

„Jobb egy darab száraz kenyér ott, ahol békesség lakik, mint ha zsíros falatokkal van tele a ház, de veszekednek benne” (Péld 17:1, RÚF).

A *Példabeszédek* könyve ismét felhívja a figyelmet arra, hogy a látszat megtévesztő lehet. Úgy tűnhet, hogy mindenünk megvan, amit a világ kínál – vagyon, hatalom, kedvtelés, hírnév –, mégis az álarc mögött feszültségek és bajok rejtőzhetnek. Még az is meglehet, hogy a feszültségek és bajok oka pontosan az a gazdagság és a sok élvezet, aminek megszerzésére olyan keményen törekszik az ember. Amint egy egyiptomi közmondás tartja: „Jobb a kenyér vidám szívvel, mint a vagyon sok bosszúsággal” (Miriam Lichtheim: *„Instructions”, Ancient Egyptian Literature: A Book of Readings. [„Tanítások”, Ókori egyiptomi irodalom: Olvasmányok könyve.]* II. köt. 156. o.).

A *Példabeszédek* könyve szerint az az első lépés a probléma megoldása felé, ha meghatározzuk a fontossági sorrendet: a békés kapcsolatok fontosabbak a gazdagságnál (Péld 17:1). Nem annyira az számít, amink van, mint inkább az, hogy kik vagyunk. A következő tanácsok segítenek a helyes fontossági sorrendet felállítani, és elvezetnek a belső békéhez (héberül *salom*), ami boldogabb tesz.

február 8.

BŰN ÉS BARÁTOK

Milyen lényeges pontot fogalmaznak meg Péld 17:9 és 19:11 versei? Hogyan bánjunk másokkal, olyanokkal, akik elestek?

Amikor valaki bajt okoz, nagy a kísértés, hogy híreszteljük a történetet, másoknak is beszéljünk róla. *Hallottad, hogy mit csinált XY?* Még ha látszólag el is borzaszt az a bizonyos eset, azért örömmel beszélünk róla másoknak. Tömören szólva, ez a pletykálgatás, és éppen ettől óv az Ige, azért mert az efféle magatartás vizsályt szít, még szoros barátok között is. Hiszen ha valami rosszat tesz egy barátod, milyen barát vagy, ha körbejársz, és mindenkinek arról beszélsz?

Az Ige azt tanácsolja, hogy inkább *fedezzük el* a vétket. Persze ez egyáltalán nem azt jelenti, hogy rejtegetnünk kellene a bűnt, úgy tenni, mintha meg sem történt volna, mintha az illető soha semmi rosszat nem követett volna el. Az elfedett vétek továbbra is jelen van, csak nem kitergetve. A héber szó, amit úgy fordítunk, hogy „elfedez”, ebben a kifejezésben a „megbocsátás” jelentést is hordozza (Zsolt 85:3; Neh 4:5). Embertársunk botlására szeretettel reagáljunk, ne pletykáljunk róla!

Hogyan segít a szeretet helyesen reagálni, amikor egy barátunk valamit elvett (Péld 17:17; 1Kor 13:5-7)?

Nem azért szeretjük a barátunkat vagy a házastársunkat, mert hiba nélküli, tökéletes volna. A hibái és gyengéi ellenére szeretjük. Csak a szeretet által tanulunk meg nem ítélkezni mások felett, hiszen a saját hibáink és fogyatkozásaink miatt mi is beleeshetnénk éppen olyan bűnökbe. Inkább bánkódhatunk velük együtt azon, amit elkövettek, és minden lehetséges módon segíthetünk nekik túljutni a történeteken. Végteára is, mire valók a barátok, ha nem erre?

Gondoljunk egy olyan esetre, amikor valamit nagyon elrontottunk, de megbocsátottak nekünk, segítettek, vigasztaltak! Miért kell nekünk is ugyanígy bánnunk másokkal, ha csak lehet?

LÉGY IGAZSÁGOS!

Az igazi szeretet nem vak. Ha szeretettel „elfedezzük” egy másik ember hibáját, ez nem azt jelenti, hogy nem vesszük észre a bűnt és nem tartjuk annak, ami. A szeretet és az igazság összetartozik. A héber *cedeq* szót úgy fordítjuk, hogy „igazság”, de „szeretet” és „irgalmasság” jelentést is hordoz. Valójában nem gyakorolhatunk irgalmat, ha nem vagyunk igazságosak, és nem lehetünk igazságosak, ha hiányzik belőlünk az irgalom és a szeretet. A két fogalom összetartozik.

Nem gyakorolhatunk kegyelmet a szegények iránt például az igazság kárára. Ez áll a mögött a tanács mögött, hogy a törvény előtt se tegyünk kivételt a szegénnyel (2Móz 23:3). Ha a szeretet arra indít, hogy segítsünk rajta, igazságtalan dolog volna akkor kedvezni neki, amikor valami rosszat tett, csak azért, mert szegény. Az igazságosságnak és az igazságnak kéz a kézben kell járnia a szeretettel és a könyörülettel. Ez a bölcs egyensúly jellemzi a Tórát, Isten törvényét, aminek a tanítását tükrözi és képviseli a *Példabeszédek könyve*.

Mit mond a dorgálásról, feddésről Péld 17:10 és 19:25 verse?

Nem véletlen, hogy Péld 17:10 közvetlenül az után a felszólítás után áll, hogy szeretettel fedezzük el a vétket (Péld 17:9). A „feddést” a „szeretettel” összefüggésben említi az Ige, ami megfelelő perspektívába helyezi a szeretetet. A szövegből kemény fenytetésre következtethetünk.

Hogyan lépett fel Jézus nyílt bűn esetén (Jn 8:1-11)?

„Jézus jelleme a tökéletes igazság szépségében ragyog fel ezzel a tettel: megbocsátott ennek a nőnek, és jobb életre bátorította. Nem mentegeti a bűnt, nem csökkenti a bűnösség érzetét, nem elítéli, hanem megmenteni akar. A világ csak lenézni és megvetni tudta ezt a tévelygő asszonyt, Jézus azonban a vigasz és remény szavait szólja. A Büntelen Lény szánja a bűnös gyöngöseségét, segítő kezét nyújtja neki. Míg a képmutató farizeusok megbélyegzik, Jézus megparancsolja neki: *'Eredj el és többé ne vétkezzél'* (Jn 8:11)” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó. 390. o.)!

ISMÉT A SZAVAK

Olvassuk el *Példabeszédek könyve* 18. fejezetét! Itt ugyan más témák kerülnek elő, igyekezzünk mégis arra összpontosítani, ami a szavakra vonatkozik! Milyen fontos elveket találunk itt azzal kapcsolatban, amit kimondunk, ill. amit nem?

Megint csak szembetaláljuk magunkat azzal a gondolattal, hogy szavaink számottevő erővel bírnak. Most azt látjuk, hogyan okozza önnön vesztét a szavával a bolond ember. A 13. vers különösen kifejező. Milyen könnyű megszólalni, *mielőtt* figyelmesen meghallgatnánk és megértenénk, hogy mit mond a másik! Mennyi felesleges fájdalomtól és veszekedéstől megkímélhettük volna magunkat – és másokat is –, ha megtanultuk volna alaposan végiggondolni a hallottakat, és csak azután válaszoltunk volna! Valóban van úgy, hogy a hallgatás a legjobb felelet.

Miért hasonlítható a bölcs ember beszéde a mély vízhez (Péld 18:4)?

A mély víz hasonlatát pozitív értelemben veszi a *Példabeszédek könyve*, a bölcsesség jelképeként (Péld 20:5). A csendesség, valamint a tartalmas mélység, gazdagság gondolatát érzékelteti. A bölcs ember nem felszínes. Szavait mély gondolkodásból és személyes tapasztalatokból meríti. Ugyan ki ne hallgatná szinte csodálattal, elismeréssel a nyilvánvalóan bölcs és nagy tudású emberek mély gondolatait?

Hogyan értsük Péld 18:21 versét? Mit jelent?

A *Példabeszédek könyve* ismét felhívja a figyelmet arra, amit már amúgy is tudnunk kellene: szavainkban erő van, és jóra meg rosszra egyaránt felhasználhatjuk azokat – életre, de halálra is vezethetjük az embereket általuk. Mennyire meg kell hát gondolni, mit mondunk ki!

Idézzünk fel egy esetet, amikor rettenetesen megbántott valaki azzal, amit mondott! Mit tanultunk meg akkor a szavak erejét illetően? Ezek szerint miért fontosjuk meg jól, mielőtt bármit is kimondanánk?

MINDENNEK KÉT OLDALA VAN

Miért nem szán több időt a bolond arra, hogy kialakítsa a véleményét (Péld 18:2)?

A bolondoknak akkora az önbizalmuk, és annyira hajtja őket az önkifejezés vágya, hogy nem érdekli őket, amit másoktól tanulhatnának. Zárt elméjük-höz nyitott száj társul, ami végzetes kombináció. Mennyire kell vigyáznunk, nehogy azon kapjuk magunkat, hogy mi is ugyanígy járunk el, főleg akkor, ha egy bizonyos témát illetően meg vagyunk győződve a saját igazunkról!

Hiszen nem fordult már elő mindannyiunkkal, hogy igencsak határozott véleményt képviseltünk egy adott kérdésről, ami viszont később tévedésnek bizonyult? Ez távolról sem jelenti azt, hogy ne lenne szabad színt vallani. Itt csupán arról van szó, hogy szükséges a kellő alázat, hiszen egyikünk sem tudja mindenre a tökéletes feleletet. Gyakran megesik, hogy amikor még helyesen válaszolunk is, az igazság még mélyebb és árnyaltabb annál, mint ahogy gondoljuk vagy megértjük.

Milyen fontos szempontot fogalmaz meg Péld 18:17 verse?

Egyedül Istennek nincs szüksége a másik véleményének meghallgatására, méghozzá azért, mert a szeme mindent lát (Péld 15:3), ez a természetének része. Ő képes átlátni minden oldalt. Mi viszont általában igencsak szűk képet kapunk a dolgokról, és a nézeteink még inkább leszűkülnek, amikor benne rekedünk egy bizonyos pozícióban, főleg általunk fontosnak tartott kérdések tekintetében.

Amint azonban azt mostanra már tudnunk kell, egy történetnek mindig legalább két, sőt több oldala is van, és minél több információval rendelkezünk, annál helyesebb véleményt tudunk alkotni a témáról.

Gondoljunk egy esetre, amikor egészen meg voltunk valamiről győződve, amit talán egész életünkben biztosnak vettünk, míg később rá nem döbbszünk, hogy mindvégig tévedésben éltünk! Miért legyünk hát nyitottak arra is, hogy talán még sincs igazunk abban, amit olyan hevesen képviselünk?

február 12.

LÉGY ŐSZINTE

Egy királynak új minisztert kellett kineveznie birodalma legfőbb tisztségére. Ezért versenyt hirdetett meg: Ki tudja a legnagyobb hazugságot mondani? Mindegyik miniszter benevezett a versenybe, sorra ki is léptek, hogy előadják a legnagyobb hazugságot. Ám az uralkodó egyikkel sem volt elégedett. Hazugságaik sántítottak. Akkor a király odafordult a legbizalmasabb tanácsadóhoz: „Te miért nem jelentkeztél?”

„Sajnálom, hogy csalódást okozok, Felség, de én nem nevezhetek be a versenybe” – felelte a tanácsadó.

„Miért nem?” – tudakolta a király.

„Mert én sosem hazudok” – hangzott a válasz.

A király eldöntötte, hogy őt nevezi ki a kérdéses pozícióba.

Bűnösök vagyunk, tudnunk kell, hogy könnyebben kiszalad az ember száján egy hazugság, mint gondolnánk. Éppen ezért fontos különösen körültekintőnek lennünk a szavainkkal!

Olvassuk el *Példabeszédek könyve* 19. fejezetét! Sok témát érint ez a szakasz, de mit mond a hazugságról?

A *Példabeszédek könyve* magas erkölcsi normát állít elénk. Jobb szegénynek maradni vagy elszalasztani az előléptetést, ha csak hazugság árán lehetne megszerezni, ha a becsületünket kellene feláldozni érte (Péld 19:1), ha csalnunk kellene vagy ha emiatt odalenne a tisztességünk (Péld 19:22).

Milyen felelősség terheli a tanút (Péld 19:9)?

A hazugság már önmagában is éppen elég rossz, de a bíróságon, eskü alatt hazudni még rosszabb. Számos országban bűncselekménynek, méghozzá igen súlyos bűncselekménynek minősül a hamis tanúzás, tehát akit tanúskodni hívnak, annak őszintén kell nyilatkoznia. Nem véletlen, hogy ez a vers azt követi, amelyik megemlíti: „*az adakozónak mindenki barátja*” (Péld 19:6, ÚRK), a szegényt azonban még a barátai, sőt a testvérei is gyűlölik (Péld 19:7). Ez arra utal, hogy a tanúkat nem befolyásolhatja kenőpénz, sem azoknak a társadalmi pozíciója, akikkel kapcsolatban vallomást kell tenniük.

Olvassuk el 5Móz 24:10-22 szakaszát! Milyen fontos elvet látunk itt? Hogyan vonatkoztassuk ezt önmagunkra és azokra, akik nehéz helyzetben vannak?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„A pletykálgatás és a rossznyelvű fecsegés lelkülete Sátán kedvenc eszköze, ami által egyenetlenséget és vizályt szít, elválasztja egymástól a barátokat és sokak hitét aláássa álláspontjaink igazságának tekintetében. A testvérek túlságosan készségesek arra, hogy olyan hibákról és vétségekről beszéljenek, amelyek szerintük megvannak másokban, leginkább azokban, akik rendíthetetlenül képviselik a feddő és figyelmeztető üzeneteket, amelyeket Isten rájuk bízott” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. [Bizonyásgtetelek.] 4. köt. 195. o.).

„Az ilyen panaszkodó [testvérek] gyermekei mindezt nyitott fülekkel hallgatják, és megkapják a rosszindulat mérget. Szülők így vakon elzárnak olyan csatornákat, amelyek által gyermekeik szívét el lehetne érni. Hány család fűszerezi napi ételeit kétellyel és megkérdőjelezéssel! Ízekre szedik barátaik jellemét és ínycsiklandozó desszertként tálalják fel. A különleges rágalom aprócska darabkáját körbekínálják, hogy bárki hozzászóljon, nemcsak felnőttek, de gyerekek is. Ilyen módon szégyent hoznak Istenre. Jézus így szólt: 'amennyiben megselekedtetek eggyel az én legkisebb atyámfiái közül, énvelem cselekedtetek meg' (Mt 25:40). Tehát Krisztust alázzák meg és bántják azok, akik szolgálait leszólják” (u. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Mindig nehéz helyzetet teremt, ha olyasvalaki tesz rosszat, akit szeretünk, aki fontos számunkra. Ilyenkor könnyen előfordulhat, hogy az ember megpróbálja eltussolni a dolgot. Hogyan lehet megtalálni a helyes egyensúlyt ebben az esetben? Persze mondani sem kell, hogy fontos megbocsátást tanúsítani, mint ahogy nekünk is megbocsátának, ha hibázunk. Vajon azt jelenti-e a megbocsátás, hogy az ember számonkérés, következmények nélkül tehet rosszat? Akkor mi a helyes eljárási mód ilyen esetekben?
2. Amint a heti tanulmányunk érintette, a legtöbb dolog az életben különösen bonyolult, mindennek számos oldala van. Tehát általában még az is, amiben történetesen igazunk van, jóval összetettebb, mint gondolnánk. Hogyan tanulhatunk meg egyrészt nyitottan, mégis bölcsen viszonyulni az ilyen helyzetekhez?
3. Milyen válfajai léteznek a szavak nélkül közvetített hazugságnak?

SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY: EGYSZEMÉLYES CIRKUSZ

Gyerekkoromban láttam ilyen cirkuszokat.
Két-három ember szórakoztatta a tisztelt
nagyérdeműt, néhány hiányos öltözékű hölgy
kíséretében, nagyjából ugyan az a személy
produkcióival. Akár egy lelkész szolgálata;
mert Ő az artista, aki minden zuhanó
embert el tud kapni.

Erőművész, aki kitartóan tudja cipelni
az általában nagyon rossz fogású gyülekezeti
és egyéni terheket.

Illuzionista, aki békít. Eltüntet sérelmeket.
Persze sokan azt szeretnék, ha személyeket is
el tudna tüntetni.

Állatszelistító: van, aki bátran, hittel és
bizalommal vonul a „ketrecbe”, de akad
olyan is, aki az ostorban hisz. Minden esetre
a feje szüntelen veszélyben „forog”, és bizony
előfordulnak sérülések.

Végül ő a bohóc is; a nevető, de
belül bizony a síró, akit alig-alig tapsolnak
vissza, a kedves, alázatosan hajlongó
cirkusz igazgatót, mert hát, az is Ő.